# IDENTIFICATIE VAN DE FACTOREN DIE BEPALEND ZIJN VOOR WEERSTAND TEGEN COVID VACCINATIE BIJ DE RISICOPATIENTEN IN DE HUISARTSENPRAKTIJK.

**Haio:** STUBBE Alexandre , V.U.B.
**Promotor:** DEVROEY Dirk , V.U.B.
**Praktijkopleider:** De Wilde Maryse , LECOT Wim , SPILLEBEEN Else , VAN POTTELBERGH Caroline

**Context:** Bij de introductie van elk vaccin zal er steeds een groep mensen bestaan die het vaccin resoluut weigert (antivaxers), wat de argumentatie ook moge zijn van de zorgverlener. Een veel grotere en slechter bestudeerde groep bestaat uit mensen die sterk twijfelen over de voor- en nadelen van vaccinatie (vaccintwijfelaars). De literatuur beschrijft talrijke demografische, socioculturele en psychologische factoren die een invloed hebben op de beslissing van het individu om zich al dan niet te vaccineren.

**Onderzoeksvraag:** Wat is de vaccinatiegraad voor COVID-19 bij patiënten (18 – 64 jaar) in de huisartsenpraktijk met een verhoogd risico op complicaties door dit virus? Zijn er factoren die voorspellend zijn voor weerstand tegen vaccinatie?

**Methode:** Via de statistische module van CareConnect werden de risicopatiënten geïdentificeerd in twee huisartsenpraktijken in West-Vlaanderen. Alle risicopatiënten die niet of onvolledig gevaccineerd waren in de periode 20/06/2022 – 31/01/2023 werden toegewezen aan studiegroep A (n = 331). Daarnaast werden in totaal 1.381 risicopatiënten geïdentificeerd die wel volledig gevaccineerd waren (n = 1.381). Een representatief sample hiervan (n = 157) werd ingedeeld in studiegroep B. Het aantal subjecten voor de VAXDOUBT studie bedroeg na toepassing van de exclusiecriteria n = 109 (groep A) en n = 131 (groep B). Deze patiënten werden uitgenodigd voor deelname aan de (online) enquête. De vaccinatiegraad bij risicopatiënten werd bepaald, alsook het percentage patiënten dat uiteindelijk één of meerdere boosters kreeg. In beide groepen werd een enquête afgenomen (25 vragen verdeeld in 4 secties: demografische gegevens, detectie van vaccinatietwijfel, risicoperceptie bij de patiënt tegenover COVID-19 en het vaccin zelf, bronnen die de patiënt raadpleegt om zich te informeren over COVID-19). Statistische verwerking van de data: Alle onderzochte variabelen werden binair gecodeerd voor analyse met de toepassing Python. Er werd eerst een chi-kwadraat test uitgevoerd om eventuele correlatie te detecteren tussen variabelen en de vaccinatiestatus. Vervolgens werd een multivariabele logistische regressie uitgevoerd met bepaling van de odds ratio's (OR), p-waarden (cutoff < 0.05) en 95% betrouwbaarheidsintervallen.

**Resultaten:** De vaccinatiegraad bij risicopatiënten in de huisartsenpraktijk bedraagt respectievelijk 88,9% (praktijk Kortrijk) en 94,8% (praktijk Lendelede). De vaccinatiegraad neemt echter sterk af wat betreft de booster vaccinaties. De kenmerken Oost-Europese nationaliteit (OR 0.145, p-waarde 0.015, 95% CI 0.030 – 0.692) en Noord-Afrikaanse nationaliteit (OR 0.099, p-waarde 0.033, 95% CI 0.012 – 0.834) zijn statistisch geassocieerd met het weigeren van vaccinatie. Verder wijst de VAXDOUBT enquête erop dat lage scholing en een zelfstandig statuut geassocieerd zijn met het weigeren van vaccinatie. De variabelen BMI 25-30 (OR 2.813, p-waarde 0.026, 95% CI 1.135 – 6.973) en het hebben van meerdere morbiditeiten (OR 2.410, p-waarde 0.002, 95% CI 1.383 – 4.199) zijn statistisch significante voorspellers voor een hogere vaccinatiegraad. De aanwezigheid van risicofactoren lijkt echter niet de hoofdreden om te kiezen voor vaccinatie in de onderzochte populatie. Bij de niet-gevaccineerden geeft 75% aan enkel het COVID-19 vaccin te wantrouwen, in andere vaccins behouden zij het vertrouwen. De voornaamste reden om zich niet te laten vaccineren is de schrik voor bijwerkingen (58.3%), gevolgd door het reeds doorgemaakt hebben van

COVID-19 (41.7%) en het niet geloven dat de COVID-19 vaccins een goede protectie tegen ziekte bieden (33.3%). Niet-gevaccineerden geloven frequenter in nooit bewezen bijwerkingen zoals onvruchtbaarheid (58.3%), autisme (16.7%) of het krijgen van COVID-19 als gevolg van het vaccin (50.0%). Driekwart van de niet-gevaccineerden geeft aan dat niets/ niemand hen kan overtuigen om zich alsnog te laten vaccineren. De risicoperceptie is laag zowel bij gevaccineerden als niet-gevaccineerden. Gevaccineerden doen vaker beroep op sociale media, websites, talk shows en vrienden/familie als bron van informatie over COVID-19 vaccinatie. Gevaccineerden richten zich hiervoor meer tot artsen, kranten en nieuwsberichten op televisie. Zo'n 94.1% van de gevaccineerden stelt vertrouwen te hebben in zijn huisarts als infobron, tegenover 50% van de niet-gevaccineerden. Slechts 17.6% van de gevaccineerden wenst meer wetenschappelijk geïnformeerd te worden over COVID-19, bij de niet-gevaccineerden is dit een luttele 8.3%. Het ideale kanaal hiervoor is voor de meesten een gesprek met de huisarts of een e-mail die informatie bevat over COVID-19.

**Conclusie:** Hoewel een hoge vaccinatiegraad voor COVID-19 bereikt werd bij hoog risico patiënten in de huisartsenpraktijk, lijkt een groot deel af te haken voor de herhalingsinentingen. Bepaalde risicogroepen dienen meer gestimuleerd te worden tot vaccinatie. Niet-gevaccineerden zijn vaker van Oost-Europese of Noord-Afrikaanse afkomst, laag geschoold, zelfstandig van beroep. Zowel gevaccineerde als niet-gevaccineerde hoog risico patiënten schatten het virus als 'soms gevaarlijk' in, echter het eigen risico wordt meestal als laag ingeschat. Niet-gevaccineerden geloven vaker in niet-bewezen bijwerkingen van COVID-19 vaccins, doen meer beroep op sociale media, talk shows en websites als infobronnen en hebben minder vertrouwen in artsen om hen correcte info te verschaffen. Zowel bij gevaccineerden als niet-gevaccineerden is de interesse om meer wetenschappelijke informatie te krijgen over de COVID-19 vaccinaties klein. De huisarts dient rekening te houden met de lage risicoperceptie en mogelijke psychologische of emotionele bekommernissen bij zijn patiënt in het maken van een beslissing omtrent vaccinatie. De ontwikkeling van COVID-19 vaccins met zo weinig mogelijk bijwerkingen lijkt essentieel.